

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet under åren 2013—2015

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet under åren 2013—2015. Aktiebolag och andelslag ska ha rätt till tilläggsavdraget på basis av löner de har utbetalt till sina arbetstagare för forsknings- och utvecklingsverksamhet. Beloppet av tilläggsavdraget, som görs från inkomsten av näringsverksamhet, ska vara 100 procent av företagets löner för projekten inom forsk-

nings- och utvecklingsverksamhet. Det maximala beloppet av tilläggsavdraget under skatteåret ska vara 400 000 euro och den nedre gränsen 15 000 euro.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2013. Lagen ska tillämpas vid beskattningarna för skatteåren 2013—2015.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning och praxis.....	3
1.2 Direkta stöd för forskning och utveckling	3
1.3 EU:s lagstiftning	4
1.4 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i vissa länder.....	5
Norge	6
Danmark	7
Nederländerna	8
Storbritannien	8
1.5 Bedömning av nuläget	9
2 DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	10
Skattelättnadens form och företag som är berättigat till lättnaden	10
Skattelättnadens belopp och kumuleringen av statliga stöd	11
Forsknings- och utvecklingsverksamheten.....	12
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	12
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	13
DETALJMOTIVERING	14
LAGFÖRSLAG	18
Lag om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet.....	18

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

Statsminister Jyrki Katainens regering beslutade den 22 mars 2012 i samband med beslutet om rambudgeten ta i bruk ett skatteincitament för forsknings- och utvecklingsverksamhet. Skatteincitamentet utgör en del av det tillväxtpaket på 300 miljoner euro som regeringen enades om vid förhandlingarna om ramarna för statsfinanserna under åren 2013—2016 och har som mål att stödja produktutveckling inriktad på tillväxt.

1.1 Lagstiftning och praxis

Enligt 7 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968), nedan näringssskattelagen) är avdragbara utgifter inom näringsverksamhet utgifterna för inkomstens förvärvande och bibehållande samt därav härrörande förluster. I näringssskattelagens 8 § 1 mom. 6 punkten sägs att utgifterna för forskningsverksamhet för främjande av rörelsen är avdragbara utgifter.

I syfte att stödja forsknings- och utvecklingsverksamheten föreskriver näringssskattelagen att utgifterna för sådan verksamhet som är inriktad på att utveckla affärsverksamheten kan periodiseras avvikande från reglerna för en normal periodisering av utgifter. Enligt lagens 25 § avdras utgifterna för forskningsverksamhet för främjande av affärsverksamheten det skatteår, varunder skyldighet att erlagga dem uppstått, förutsatt att den skattskyldige inte yrkar att utgifterna ska kunna avdras i form av avskrivningar under två eller flera skatteår. Skattskyldiga kan således välja en sådan periodisering som är bäst lämpad för vars och ens situation.

I syfte att stödja forskningsverksamheten innehåller näringssskattelagen ytterligare bestämmelser om periodisering av anskaffningsutgiften för en byggnad som används i forskningsverksamhet för främjande av affärsverksamheten. Denna periodisering avviker från periodiseringen av anskaffningsutgiften för en byggnad enligt de vanliga reglerna. Enligt 34 § 2 mom. 5 punkten i lagen kan från anskaffningsutgiften för sådan

byggnad som används enbart vid forskningsverksamhet som avser främjande av rörelsen avdras avskrivningar med upp till 20 procent.

1.2 Direkta stöd för forskning och utveckling

I Finland har stöden ur offentliga medel för forskning och utveckling hittills betalats så gott som enbart i form av direkta stöd. Härvid har det varit möjligt att välja som objekt för offentlig finansiering sådana projekt i företagens forsknings- och utvecklingsverksamhet som bedömts ha en betydande framtida inverkan på företagens internationella konkurrensfördel och bidra till en ökande produktivitet inom samhällsekonomin.

Det offentliga finansieringsstödet som beviljas för företagens forsknings- och utvecklingsverksamhet består huvudsakligen av företagsfinansiering från utvecklingscentralen för teknologi och innovationer (Tekes). Av Tekes årsberättelse för 2011 framgår att under nämnda år fattade centralen beslut om finansiering till närmare 2 000 projekt med sammanlagt 610 miljoner euro, av beloppet riktades 350 miljoner euro till projekt inom olika företag. Vid sidan av Tekes beviljar närings-, trafik- och miljöcentralerna företagen småskaliga stöd för arbetet inom forskning och utveckling med att förbereda projekt och ta fram uppfinningar.

Enligt Statistikcentralens statistik över finansiering till forsknings- och utvecklingsverksamhet i statsbudgeten 2012 allokteras 2 010 miljoner euro av budgetens anslag och bevilningsfullmakter till forsknings- och utvecklingsverksamhet. 27,5 procent av detta anslag utgör finansiering för forsknings- och utvecklingsverksamhet som beviljats via Tekes. Statistiken visar att 2012 är den offentliga finansieringen av forsknings- och utvecklingsverksamheten omkring 55 miljoner euro mindre än 2011. Av minskningen baserar cirka 38 miljoner euro på att Tekes bevilningsfullmakter och anslag för teknologi har skurits ned, vilket innebär en reell förändring på 9,0 procent.

1.3 EU:s lagstiftning

Artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF) bestämmer om statligt stöd. I punkt 1 i artikeln sägs att stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, är oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Bestämmelsen i artikel 107 motsvarar den tidigare gällande bestämmelsen i artikel 87 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (FEG).

Kommissionen har utfärdat ett flertal meddelanden och riktlinjer för regleringen av statliga stöd. Ett meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag (1998/C 384/03) preciserar närmare kriterierna för statligt stöd som kanaliseras via beskattningen på följande sätt:

- åtgärden måste ge mottagarna en fördel som minskar de kostnader som normalt belastar deras budget,
- fördelen måste beviljas av medlemsstaten eller med hjälp av statens medel,
- åtgärden måste påverka konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna,
- åtgärden måste vara specifik eller selektiv i det att den gynnar vissa företag och viss produktion genom att dess selektiva karaktär inte kan motiveras med det allmänna skattesystemets art eller ekonomiska struktur.

Den viktigaste grunden för att en skatteåtgärd vid en bedömning ska kvalificeras som statligt stöd hör samman med att stödet måste vara selektivt. Härvid är bedömningen fokuserad på huruvida åtgärden bildar ett undantag från det allmänna skattesystemet. I princip är skatteåtgärder som är tillgängliga för alla ekonomiska aktörer på medlemsstatens område till sin natur allmänna åtgärder. I det fallet är de tillgängliga för alla ekonomiska aktörer på samma grunder och deras tillämpningsområde är inte begränsat.

Om en skatteåtgärd tolkas som specifik eller selektiv genom att den gynnar vissa företag eller produktionsgrenar och denna selektivitet inte kan motiveras med skattesyste-

rets art eller ekonomiska struktur, tolkas skatteåtgärden enligt gängse förfaringsätt och rättspraxis som statligt stöd.

Trots att åtgärden skulle tolkas som statligt stöd kan den dock anses vara förenlig med den inre marknaden närmast med stöd av de undantag som bestäms i artikel 107.3 i EUF-fördraget. Som godtagbara undantag anses bl.a. stöd i syfte att avhjälpa en allvarlig störning i medlemsstatens ekonomi samt stöd till att underlätta utvecklingen av en viss ekonomisk verksamhet eller utvecklingen i en ekonomisk region. Kommissionen har utfärdat ett stort antal meddelanden som gäller specifika stödformer, riktlinjer och ramar samt en allmän gruppundantagsförordning, i vilka förutsättningarna för att statligt stöd ska tolkas som förenligt med den gemensamma marknaden har fastställts.

Vilka statliga stöd till forsknings- och utvecklingsverksamhet som anses förenliga med den gemensamma marknaden har särskilt fastställts i kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning).

Enligt den allmänna gruppundantagsförordningen är ett stöd förenligt med den gemensamma marknaden om det är inriktat på i förordningen definierade stödberättigade kostnader inom forsknings- och utvecklingsverksamhet och inte överstiger det i förordningen fastställda maximibeloppet.

Den allmänna gruppundantagsförordningens definition av forsknings- och utvecklingsverksamhet tillämpar den definition som kommissionen tidigare antagit i gemenskapens rambestämmelser för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation (2006/C 323/01) (ramarna). Definitionen som antagits i ramarna baserar såväl på kommissionens egen tolkningspraxis som på den definition som presenteras i Frascatimanualen, dvs. Proposed Standard Practice for Surveys on Research and Experimental Development, Frascati Manual från organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

Enligt artikel 31.2 i den allmänna gruppundantagsförordningen ska ett forsknings- och

utvecklingsprojekt som ges stöd gälla grundforskning, industriell forskning eller experimentell utveckling. I detaljmotiveringen till denna proposition ingår en mera detaljerad beskrivning av vad begreppen grundforskning, industriell forskning och experimentell utveckling innefattar.

Maximibeloppet för ett proportionellt stöd som beviljas forsknings- och utvecklingsprojekt, den s.k. stödnivån, har fastställts i artikel 31.3 i den allmänna gruppundantagsförordningen. Stödnivån anges i procent och med detta avses stödets belopp i proportion till stödberättigande kostnader. Stödnivån är för grundforskning högst 100 procent, för industriell forskning högst 50 procent och för experimentell utveckling högst 25 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Artikel 31.5 i den allmänna gruppundantagsförordningen fastställer att stödberättigande kostnader i forsknings- och utvecklingsprojekt är kostnaderna för personal, kostnaderna för instrument och utrustning samt kostnaderna för byggnader och mark i den omfattning och under den tid som de har använts inom projektet. Därtill har i punkt 5 bestämts att stödberättigande är kostnader för kontraktsforskning, tekniskt kunnande och patent, som har köpts eller hyrts in från utomstående källor till marknadspris samt på vissa villkor kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster samt övriga allmänna kostnader och driftskostnader som forskningsprojektet direkt medför.

Artikel 7 i förordningen föreskriver om en begränsning av kumuleringen av statliga stöd. Enligt artikeln ska vid bedömningen av om den högsta tillåtna stödnivån och det nedan preciserade tröskelvärdet har följts hänsyn tas till det totala offentliga stödet till den understödda verksamheten eller det understödda projektet, oavsett om finansieringen kommer från lokala, regionala eller statliga källor eller från gemenskapen. Artikel 31.3 i förordningen upptar ytterligare bestämmelser om begränsning av kumuleringen av det sammanlagda statliga stödet till forsknings- och utvecklingsprojekt som genomförs i samarbete mellan forskningsorganisationer och företag.

Enligt artikel 1.6 i förordningen ska förordningen inte tillämpas på företag i svårig-

heter och inte heller på stöd eller stödprogram, som inte uttryckligen utesluter möjligheten att betala ut individuellt stöd eller stöd i enskilt fall till förmån för ett företag som har oreglerade återbetalningskrav till följd av ett tidigare kommissionsbeslut som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den gemensamma marknaden. I detaljmotiveringen till denna proposition ingår en närmare beskrivning av vad villkoret innefattar.

Den allmänna gruppundantagsförordningen förutsätter ytterligare att det stöd som lämnas är öppet för insyn och att stödet har en stimulanseffekt. Stöd som ingår i en skatteåtgärd anses vara öppet för insyn när i åtgärden fastställs en övre nivå som säkerställer att stödets tröskelvärde inte överskrids. Tröskelvärdet för stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt är 7,5 miljoner euro för ett enskilt företag och ett enskilt projekt när det är fråga om stöd som beviljas till projekt i alla ovan nämnda forskningskategorier. Skatteåtgärders stimulanseffekt har i förordningen ansetts bli förverkligad när sökanden har laglig rätt till stöd på objektiva grunder och skatteåtgärden har vidtagits innan arbetet i anslutning till det stödda projektet eller verksamheten har inletts.

Medlemsstaten ska inom 20 arbetsdagar från att stödet har trätt i kraft överlämna till kommissionen en sammanfattning av uppgifterna om statligt stöd fastställt på det sätt som förordningen förutsätter.

1.4 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i vissa länder

Skatteincitamenten för forsknings- och utvecklingsverksamhet som genomförts i olika länder är till sin utformning och nivå mycket varierande. I princip kan ett skatteincitament för forsknings- och utvecklingsverksamhet vara inriktat antingen på en fas i forsknings- och utvecklingsarbetet eller på beskattningen av inkomster av sådana immateriella tillgångar som eventuellt har uppstått som resultat av verksamheten.

Skatteincitamentet kan exempelvis vara av typen avdrag som görs från den beskattningsbara inkomsten, ett avdrag som görs från inkomstskatten eller en nedsatt skatte-

sats som tillämpas på inkomst av immateriella tillgångar.

Ett incitament i form av ett tilläggsavdrag från den beskattningsbara inkomsten är i allmänhet till sin karaktär ett skatteavdrag som är större än de faktiska kostnaderna. Sådana här system med incitament i form av skatteavdrag tillämpas enligt en översikt i Global Survey of R&D Tax Incentives, publicerad av Deloitte 2012 (Deloitte rapport), exempelvis i Belgien, Storbritannien och i Polen. Incitament i form av avdrag från skatten är vanligtvis ett schablonbelopp beräknat på basis av kostnaderna för forsknings- och utvecklingsverksamheten och dras av från den inkomstskatt som ska betalas. Enligt rapport tillämpas sådana system med incitament t.ex. i Australien, Norge och Frankrike. Deloitte rapport påvisar att vid en internationell jämförelse är ovan avsedda skatteincitament i form av såväl avdrag från inkomsten som avdrag från skatten så gott som lika allmänna.

Ett skatteincitament för forskning och utveckling kan basera på forsknings- och utvecklingsverksamhetens totala volym eller verksamhetens växande utgifter eller en kombination av dessa. Med utgångspunkt i Deloitte rapport är vid en internationell jämförelse system med skatteincitament baserade på forsknings- och utvecklingsverksamhetens totala volym något vanligare. Ett sådant system är i bruk i t.ex. Norge, Storbritannien och Nederländerna. System som bygger på den totala volymen och därtill även på växande utgifter tillämpas exempelvis i Irland, Frankrike och Australien. Förenta staterna tillämpar en modell för incitament baserad enbart på forsknings- och utvecklingsverksamhetens växande utgifter.

I Norden tillämpar Norge och Danmark ett skatteincitament för forskning och utveckling. I Sverige har Företagsskattekommittén lagt förslag om att ta i bruk ett skatteincitament för forsknings- och utvecklingsarbete i sitt delbetänkande Skatteincitament för forskning och utveckling SOU 2012:66, som publicerades i september 2012. Delbetänkandet innehåller förslag om att skatteincitamentet ska realiseras genom nedsättning av arbetsgivarens socialavgift. Enligt förslaget får arbetsgivarens socialavgift, som ska betalas

på basis av lönerna till arbetstagare som deltar i forsknings- och utvecklingsverksamhet, nedsättas med 10 procent per koncern och månad. Förslaget utgår ifrån att skatteincitamentet kan tillämpas från början av 2014.

Vid sidan av skatteincitament subventionerar staterna forskning och utveckling även genom direkta stöd. Av Deloitte rapport framgår emellertid att bl.a. i Tyskland tillämpas ett system baserat på enbart direkta stöd till forsknings- och utvecklingsverksamheten.

I programmen med skatteincitament försöker man i allmänhet beakta också sådana situationer, där den inkomstskatt som företaget ska betala blir mindre än skattelättnaden beräknad på basis av skatteincitamentet på grund av att företaget har gått med förlust eller av annan orsak. I sådana fall säger bestämmelserna att det är möjligt att överföra förmånen till kommande eller gångna år eller så realiseras skatteincitamentet antingen helt eller delvis som en utbetalning (skatteavräkning) till företaget.

Under den senaste tiden har exempelvis inom Europeiska unionens medlemsländer det stöd som beviljats med skatteincitament till forsknings- och utvecklingsverksamhet utökats och stödet har kanaliserats speciellt till små företag.

Redogörelserna nedan bygger huvudsakligen på Deloitte rapport om de system med incitament som tillämpas i olika stater.

Norge

I Norge är kostnaderna i anslutning till forsknings- och utvecklingsverksamhet avdragbara i beskattningen till fullt belopp. Dessutom tillämpar Norge ett skatteincitament, Skattefunn, för arbete med forskning och utveckling i form av avdrag från skatt. Systemet har tagits i bruk 2002 och bygger på utgifternas volym i forsknings- och utvecklingsverksamheten. Utöver skatteincitamentet tillämpar Norge ett system med direkta stöd.

Forskning och utveckling som berättigar till skattelättnad ska bedrivas som projekt och forskningsplanen ska på förhand lämnas in till myndigheterna för godkännande i Norges forskningsråd. En annan instans, Innovation Norway, bistår företagen i ansöknings-

processen och gör en första bedömning av om projektet uppfyller villkoren i stödsystemet eller inte.

Definitionen av forsknings- och utvecklingsverksamhet som beviljas stöd omfattar verksamhet som är koncentrerad på att ta fram sådan ny kunskap, kompetens eller erfarenhet som företaget kan utnyttja för att utveckla nya produkter, tjänster eller produktionsprocesser. Definitionen omfattar ytterligare experimentell produktion och utarbetandet av prototyper av varor, tjänster och produktionsprocesser i syfte att demonstrera dem och säkerställa kvaliteten innan de kommersialiseras. När det är fråga om små och medelstora företag godkänns även patenteringskostnaderna i de kostnader som läggs till grund för att räkna ut stödet.

I Norge är målgruppen för systemet med skatteincitament stor, men systemet gynnar dock små och medelstora företag. I det norska systemet kan avdraget som får göras från små och medelstora företags skatt uppgå till 20 procent av de godtagbara kostnaderna, övriga företag får göra motsvarande avdrag upp till 18 procent. Definitionen av små och medelstora företag motsvarar den definition som är etablerad inom EU-rätten.

I grunden för att räkna ut skatteincitamentet är den övre gränsen för den enskilda skattskyldiges godtagbara kostnader inom forsknings- och utvecklingsverksamheten årligen 5,5 miljoner norska kronor. Maximibeloppet är emellertid 11 miljoner norska kronor i det fall att företaget låtit ett utomstående, godkänt forskningsinstitut utföra arbetet. I grunden för uträkningen beaktas

- löner till arbetstagare som direkt deltar i forsknings- och utvecklingsverksamheten eller administrationen av denna,

- kostnader för anskaffning av material som använts i forsknings- och utvecklingsverksamheten, kostnader som anknyter till nya maskiner och ny utrustning och

- kostnader som konsult- och övriga tjänster i anslutning till forsknings- och utvecklingsverksamheten har medfört.

Från de sammanlagda godtagbara kostnaderna avdras direkta stöd och bidrag. Dessutom får inte det sammanlagda beloppet av skattestöd och övriga offentliga stöd överstiga det maximibelopp som fastställts i artikel

31 i kommissionens allmänna gruppundantagsförordning.

Om avdraget från skatten blir större än den skatt som påförs företaget betalas det överstigande beloppet som skatteavräkning till företaget. Om företaget inte är skattskyldigt över huvud taget betalas skatteincitamentet som ett bidrag.

Verkningarna av skatteincitamentet som tillämpats på forskning och utveckling i Norge har utvärderats i rapporten Discussion Papers No. 640 December 2010, Evaluation of the Norwegian R&D tax credit scheme, som Statistics Norway har publicerat. Enligt utvärderingen har skatteincitamentet för forskning och utveckling medfört att utgifterna i forsknings- och utvecklingsverksamheten har ökat, speciellt inom små företag som inte tidigare har sysslat med forsknings- och utvecklingsarbete eller haft sådan verksamhet i obetydlig skala. Utifrån undersökningar som utförts i Norge har man dock bedömt att de ökande utgifterna för forskning och utveckling delvis beror på att skattestödet lockar att rapportera även andra än faktiska utgifter för forsknings- och utvecklingsverksamhet klassificerade som utgifter för denna verksamhet. Undersökningarna har även visat att det är mycket svårt att göra en realistisk uppskattning av hur många arbetstimmar som de facto har använts för forsknings- och utvecklingsarbete. I vissa fall har man kunnat konstatera att utgifterna som enligt rapporterna har föranletts av forsknings- och utvecklingsverksamheten är 50–100 procent högre än vad som skulle vara acceptabelt med avseende på företagets karaktär. Enligt en undersökning som utfördes i Norge verkar det som om i synnerhet små företag med färre än tio anställda lämnar rapport om utgifter för forsknings- och utvecklingsverksamhet som är större än de faktiska utgifterna.

Danmark

I Danmark är kostnaderna i anslutning till forskning och utveckling avdragsgilla i beskattningen. Dessutom är det möjligt att periodisera kostnaderna inom grundforskning som årliga avdrag för kostnader jämnt fördelade på fyra år i stället för som avdrag för kostnad under ett visst år.

Danmark tog 2012 i bruk ett särskilt system med skatteincitament riktade till företag som går med förlust. Systemet tillåter att ett företag kan betalas en kontantbetalning på grund av att företagets forsknings- och utvecklingsverksamhet har medfört förlust. Kontantbetalningens belopp är 25 procent av den del av förlusten som föranleds av forsknings- och utvecklingsverksamheten. Betalningens övre gräns är 1,25 miljoner danska kronor. Det totala beloppet för kostnaderna för skatteincitamentet har beräknats bli cirka 300 miljoner danska kronor årligen.

Nederländerna

Nederländerna tillämpar ett flertal system med skatteincitament för forskning och utveckling. Inom det s.k. WBSO-systemet (Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk) får företagen avräkning för en del av sina skatter och socialavgifter i anslutning till lönekostnader inom forsknings- och utvecklingsverksamheten. I systemet med s.k. innovationslåda uppmuntras företagen till privata investeringar inom forsknings- och utvecklingsverksamheten genom att en förmånligare skattesats tillämpas på alla inkomster som flyter in av innovativ verksamhet. Utöver dessa system tillämpas ett särskilt tilläggsavdrag i beskattningen för kostnader i samband med forsknings- och utvecklingsverksamhet.

WBSO-systemet är ett volymbaserat system för incitament och gäller alla slags företag. Via systemet ges stöd till forsknings- och utvecklingsverksamhet som bedrivs på unionens område under förutsättning av att arbetet utförs av en arbetstagare i ett nederländskt företags tjänst.

Målgruppen för systemet är omfattande, men det gynnar dock nya företag genom en större avräkningsprocent. Inom WBSO-systemet kan företagen få en 42 procents avräkning och nya företag en 60 procents avräkning från skatterna som gäller lönekostnader och socialavgifter inom forsknings- och utvecklingsverksamheten ända upp till 110 000 euro. För en del som överstiger detta belopp är avräkningen 14 procent av utgifterna. Övre gräns för lönekostnader som be-

aktas för ett enskilt företag är 14 miljoner euro under ett kalenderår.

I WBSO-systemet är incitamentet projektbestämt och tillstånd för projektet ska sökas på förhand hos en enhet som sorterar under närings-, lantbruks- och innovationsministeriet. Denna enhet ansvarar för kontrollen över ett projekt som erhåller stöd såväl medan projektet pågår som efter att det är slutfört.

Definitionen av den forsknings- och utvecklingsverksamhet som ges stöd omfattar i WBSO-systemet tekniskt sett utvecklingen av nya fysiska produkter och processer, program eller deras komponenter, den teknisk-vetenskapliga forskningen, en analys av huruvida ett planerat nytt forsknings- och utvecklingsprojekt är tekniskt genomförbart och den tekniska forskningen inriktad på den fysiska produktionsprocessen eller på att förbättra programmen. Verksamheten får inte starta förrän ansökningsfasen är klar. Utöver ovan nämnda villkor ska avskrivningen av anläggningstillgångarna göras i Nederländerna.

I systemet med innovationslåda kan företaget allokera inkomsterna av immateriella rättigheter som det självt utvecklat och utgifterna i anslutning till dem till innovationslådan, vars vinst beskattas med en nedsatt fem procents skattesats. De immateriella rättigheterna behöver inte vara patenterade. Systemet gäller sådana immateriella rättigheter, för vilkas del forsknings- och utvecklingsverksamheten uppfyller fastställda förutsättningar i WBSO-systemet.

Från början av 2012 har i Nederländerna tillämpats ett särskilt tilläggsavdrag för utgifter inom forsknings- och utvecklingsverksamheten. Avdraget görs från en kalkylerad inkomst på 40 procent beräknad på basis av andra utgifter än lönekostnaderna i forsknings- och utvecklingsverksamheten. Ansökan om avdraget lämnas in samtidigt med ansökan om WBSO-lättnaden.

Storbritannien

Storbritannien tillämpar flera system med skatteincitament i form av ett tilläggsavdrag från den beskattningsbara inkomsten. Ett skatteincitament är riktat till små och medel-

stora företag och ett till övriga företag. Förutom dessa finns det ett incitament riktat till företag som bedriver forskning som anknyter till vissa allvarliga sjukdomar. I Storbritannien har det publicerats en rätt omfattande mängd myndighetsanvisningar om hur villkoren för lättnader ska tillämpas.

På basis av skatteincitamentet för små och medelstora företag kan företaget avdra sina utgifter för forskning och utveckling i över dubbel omfattning från den beskattningsbara inkomsten; härvid är det möjligt att avdra utgifter för forsknings- och utvecklingsverksamheten upp till 225 procent. Till företag som går med förlust betalas incitamentet i reda pengar. Beloppet som betalas i pengar utgör 24,75 procent av de godtagbara utgifterna för forsknings- och utvecklingsverksamheten. Utgifter i forsknings- och utvecklingsarbetet som beaktas är:

- löner till arbetstagare som direkt och aktivt deltar i forsknings- och utvecklingsverksamheten,

- 65 procent av kostnaderna som betalas den som tillhandahåller inhyrd arbetskraft som direkt och aktivt deltar i forsknings- och utvecklingsverksamheten,

- kostnader för material och energi som direkt används i forsknings- och utvecklingsverksamheten,

- belopp som betalats till personer som frivilligt har deltagit i medicinska experiment och

- 65 procent av kostnaderna för anskaffningar från underleverantörer i samband med forsknings- och utvecklingsarbetet.

Övre gräns för avdraget för ett enskilt projekt är 7,5 miljoner euro. Övriga stöd som företaget fått för ifrågavarande projekt inverkar på det stödbelopp som betalas som skattestöd.

Skatteincitamentet riktat till stora företag avviker från incitamentet riktat till små företag på så sätt att avdraget som får göras på basis av kostnaderna för forsknings- och utvecklingsverksamheten är 130 procent. I fråga om systemet med skatteincitament för stora företag har det inte fastställts någon övre gräns för incitamentet. I det fall att företaget går med förlust kan det avdrag som inte har blivit utnyttjat avdras utan tidsgräns på motsvarande sätt som skatteårets förlust. Stora

företag kan få avdrag även för arbete som det utfört som underleverantör om beställaren är ett annat motsvarande företag eller ett skattefritt samfund.

1.5 Bedömning av nuläget

I Finland har andelen kostnader för forskning och utveckling av bruttonationalprodukten redan länge varit bland de högsta i världen. Statistikcentralens statistik Forskning och utveckling 2011 visar att utgifterna för forsknings- och utvecklingsverksamhet bildade en andel av bruttonationalprodukten som uppgick till 3,78 procent 2011. Företagen stod för omkring 70, högskolesektorn för omkring 20 och den offentliga sektorn för omkring tio procent av denna andel. Enligt Statistikcentralens bedömning kommer utgifterna för forskning och utveckling att sjunka till 3,6 procent av bruttonationalprodukten under 2012.

Enligt Eurostats statistik över forsknings- och utvecklingsverksamheten användes inom unionens stater 2,0 procent av bruttonationalprodukten till forskning och utveckling 2010. OECD:s statistik Main Science and Technology Indicators visar att året innan uppgick motsvarande andel inom OECD-området till 2,4 procent.

I OECD:s publikation Science, Technology and Industry Outlook 2012 ingår en jämförelse mellan olika stater av den offentliga finansieringens omfattning inom i synnerhet den forsknings- och utvecklingsverksamhet som företagen bedriver. I denna jämförelse är den offentliga finansieringens andel lägre i Finland än på OECD-området och inom unionens stater i genomsnitt.

Statistikcentralen har dessutom publicerat en statistik över statens forsknings- och utvecklingsfinansiering. Av statistiken framgår att den offentliga finansieringen till forsknings- och utvecklingsverksamhet utgör en andel som omfattar cirka 1,0 procent av bruttonationalprodukten 2012 (Forsknings- och utvecklingsfinansiering i statsbudgeten 2012). Enligt statistiken har andelen uppgått till samma nivå allt sedan början av 1990-talet, vilket enligt en internationell bedömning är en hög nivå. T.ex. 2010 uppgick andelen till 1,15 procent, som var den högsta

procentandelen bland OECD:s medlemsstater. Statistiken visar att medeltalet för unionens medlemsstater uppgick till cirka 0,7 procent.

Flera av OECD:s medlemsstater och unionens medlemsstater stöder forsknings- och utvecklingsverksamheten med hjälp av såväl direkta stöd som med skatteincitament. Enligt en uppskattning av Finlands nuvarande system med direkta stöd blir företag som är viktiga med avseende på forsknings- och utvecklingsverksamheten utan stöd. Det skulle vara viktigt att en större grupp av små och medelstora företag än för närvarande kunde omfattas av forsknings- och utvecklingsverksamheten i framtiden.

2 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås att det i syfte att stödja företagens forsknings- och utvecklingsverksamhet stiftas en lag om skattelättnad som tillämpas temporärt i beskattningen för skatteåren 2013—2015. Lättnaden ska vara baserad på de löner som företagen har utbetalat till sina arbetstagare som har utfört forsknings- och utvecklingsarbete. Den föreslagna skattelättnaden kompletterar det system med direkta stöd som har tillämpats i Finland.

Den föreslagna skattelättnaden kommer att vara ett statligt stöd enligt artikel 107 i EUF-fördraget. Därför kommer lagstiftningen att iakttä de ovan i kapitel 1.3 meddelade förutsättningarna för sådant statligt stöd som godkänns. I skattelättnaden är det fråga om en skatteåtgärd, som är specifik eller selektiv i det att den gynnar företag i form av aktiebolag och andelslag och därmed bildar ett undantag från det allmänt tillämpade skattesystemet. Lättnaden föreslås bli stiftad med iakttagande av förutsättningarna för godtagbart statligt stöd som antagits i den allmänna gruppundantagsförordningen från kommissionen.

Skattelättnadens form och företag som är berättigade till lättnaden

Skattelättnaden ska ha formen av ett kalkylerat tilläggsavdrag som görs från den skattskyldiges inkomst av näringsverksamheten.

Berättigade till skattelättnad blir aktiebolag eller andelslag, som är skyldiga att betala samfundsskatt för verksamhet som de bedriver i Finland. En begränsad skattelättnad får även en finländsk filial till ett utländskt skattskyldigt samfund, som utgör ett i skattehänseende fast driftställe i Finland.

Lättnaden ska gälla endast aktiebolag och andelslag som är företag i form av samfund. Ett samfund är en separat skattskyldig och samfundsskattesatsen fixerad. Skattskyldiga i form av sammanslutning är däremot inte separata skattskyldiga och på den inkomst av näringsverksamhet som de inbringar tillämpas inte någon fixerad samfundsskattesats. Inkomsten som en sammanslutning inbringar beskattas som inkomst till sammanslutningens delägare enligt de bestämmelser som gäller för respektive delägare. Den inkomst en delägare får på basis av sin andel i sammanslutningen beskattas delvis som förvärvsinkomst. På motsvarande sätt som i redogörelsen ovan i fråga om behandlingen av inkomsten av näringsverksamhet till en sammanslutning beskattas också inkomst som en näringsidkare får på basis av sin näringsverksamhet delvis som förvärvsinkomst.

Till grund för att beräkna tilläggsavdraget läggs lönebeloppet för arbete i direkt anknytning till projekt inom forsknings- och utvecklingsverksamhet. Om arbetet förutom forsknings- och utvecklingsverksamheten omfattar också andra uppgifter ska från arbetstagarens lön särskiljas den lön som baserar på forsknings- och utvecklingsverksamheten så att avdraget kan räknas ut.

Såväl behovet av en entydig grund för beräkningarna som arbetskraftspolitiska aspekter talar för att bestämmelserna ska föreskriva att lönerna utgör grund för att räkna ut tilläggsavdraget.

Lättnaden ska ha till syfte att stödja det forsknings- och utvecklingsverksamhet som respektive företag bedriver för sin egen affärsverksamhet. Lättnaden ska beviljas på basis av forsknings- och utvecklingsverksamhet som företaget genomförs ensam eller i samarbete med ett annat företag eller en forskningsorganisation. Sådant forsknings- och utvecklingsarbete som företaget producerar för ett annat företags räkning ska inte berättiga till lättnad. Det föreslås också att lätt-

naden inte ska omfatta kostnader för tjänster som företaget upphandlar från underleverantörer. Om man skulle beakta alla behov av definitioner i anslutning till situationer som gäller upphandling från underleverantörer skulle uppgiften att utreda grunderna för avdrag och förebygga överlappningar kräva en vidare reglering än den föreslagna lagstiftningen samt särskilt definierade restriktioner uttryckligen för situationer av detta slag.

Lättnaden realiseras i samband med att beskattningen verkställs. På tilläggsavdraget tillämpas bestämmelserna i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995).

Skattelättnadens belopp och kumuleringen av statliga stöd

Tilläggsavdragets belopp ska räknas som procentandelar av lönerna i forsknings- och utvecklingsverksamheten. Tilläggsavdraget uppgår till ett belopp som är 100 procent av lönerna enligt lagens definition.

Enligt reglerna för statliga stöd kan skattelättnadens belopp uppgå till högst 25 procent av kostnaderna som berättigar till stöd. När tilläggsavdraget uppgår till 100 procent bildar beloppet som utgör skattelättnad för löner inom forsknings- och utvecklingsverksamheten cirka 24,5 procent. Övre gränsen för det tilläggsavdrag som kan göras för skatteåret föreslås bli lagd vid 400 000 euro. Dessutom föreslås det att det fastställs en undre gräns för avdraget på 15 000 euro. Avsikten med den undre gränsen är att begränsa de administrativa kostnaderna i anslutning till förfarandet med lättnad.

Tilläggsavdraget ska vara begränsat till det belopp som är näringsverksamhetens resultat baserat på sådan näringsverksamhet som den skattskyldige som begär avdrag själv har idkat. När näringsverksamhetens resultat utgörs av koncernbidrag får något tilläggsavdrag således inte göras.

Tilläggsavdraget görs från inkomsten av näringsverksamheten uträknad enligt näringskattelagen oavsett om näringsverksamhetens resultat uppvisar förlust eller vinst före avdraget. Genom tilläggsavdraget kan näringsverksamhetens resultat således ändra från att ha uppvisat vinst till att uppvisa förlust eller så kan förlusten bli större än vad

den skulle bli på basis av bestämmelserna i näringskattelagen. Den andel av skatteårets tilläggsavdrag som inte kan avdras ska dras av som näringsverksamhetens förlust under kommande skatteår.

Skattelättnaden som lämnas ska ha sin grund i utgifter inom forsknings- och utvecklingsverksamheten som den skattskyldige själv har bedrivit. Därför föreslås det att när det är fråga om forsknings- och utvecklingsverksamhet som överförs vid företagsomstrukturering iakttas principerna om separata skattskyldiga och kontinuitet. Den särskilda bestämmelsen om företagsomstrukturering tillämpas på sådana fusioner, fissioner och verksamhetsöverlåtelser som avses i näringskattelagen. Dessutom ska bestämmelsen tillämpas i samband med förvärv av affärsverksamhet för att inte den form i vilken arrangementet genomförs ska inverka på tilläggsavdragets belopp. Enligt bestämmelsen får tilläggsavdrag göras till maximibeloppet på basis av forsknings- och utvecklingsverksamhet som överförs i samband med omstruktureringen endast en gång under skatteåret. Till exempel beaktas efter en fusion som skett mitt under skatteåret i det belopp som beviljas som tilläggsavdrag i det övertagande företags beskattning det avdrag som redan har beviljats det överlåtande bolaget på basis av lönerna för den forsknings- och utvecklingsverksamhet som överförs vid omstruktureringen.

När lättnad beviljas beaktas bestämmelsen i den allmänna gruppundantagsförordningen som begränsar kumuleringen av statliga stöd. Den allmänna gruppundantagsförordningen föreskriver att den högsta tillåtna nivån för statligt stöd inte får överskridas med hänsyn till det totala offentliga stödet som beviljats för projektet inom forsknings- och utvecklingsverksamhet. Myndigheten som beviljar statligt stöd utreder i samband med att stödet beviljas om detta skulle leda till kumulering och statligt stöd kan inte beviljas om det sammanlagda stödet medför att gränsen överskrids.

I Finland finansieras forsknings- och utvecklingsverksamheten genom direkta stöd ur olika källor. Arbets- och näringsministeriet för en förteckning över nationella program för statligt stöd på sina websidor. På unions-

nivå för kommissionens generaldirektorat för konkurrens ett register över statliga stöd. Registret innehåller kommissionens beslut om godkännande av statliga stöd eller stödprogram.

En kumulering av den föreslagna skattelättnaden med övriga statliga stöd förhindras genom att föreskriva att lättnaden ska bli ett stöd som utgör ett alternativ till andra stöd. Detta ska genomföras så att avdraget inte beviljas för sådana löner som redan beaktas vid beviljandet av annat statligt stöd. För ett projekt inom forsknings- och utvecklingsverksamhet kan man således samtidigt få både skattelättnaden och annat stöd, men stöden kan inte fås för samma kostnader.

Bestämmelsen som begränsar kumuleringen av statliga stöd förutsätter en utredning om huruvida såväl direkta som indirekta stöd kumulerar. Enligt lagstiftningen om statligt stöd kan projekt inom forsknings- och utvecklingsverksamheten anses ha blivit indirekt finansierade i det fall att det är fråga om projekt som genomförs i samarbete mellan företag och forskningsorganisationer. Samma begränsning som i beskrivningen ovan gäller kumuleringen av indirekta statliga stöd. För företagens del beaktas begränsningen när det gäller indirekt stöd till forsknings- och utvecklingsverksamheten på så sätt att något tilläggsavdrag inte beviljas på basis av projekt som företag och forskningsorganisationer genomför gemensamt, om forskningsorganisationen har fått finansiellt bidrag som betraktas som statligt stöd för projektet.

Forsknings- och utvecklingsverksamheten

Definitionen av den forsknings- och utvecklingsverksamhet som avdraget gäller ska basera på de villkor som fastställts för statligt stöd som avses ovan i punkt 1.3. Definitionen motsvarar således den definition som redan tidigare har tillämpats i bestämmelserna på det nationella planet i Finland för direkta stöd till forsknings- och utvecklingsverksamhet i statsrådets förordning (298/2008) om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet. I förordningen föreskrivs om beviljande, utbetalning och användning i enlighet med stadsbudgeten av den finansiering som Tekes - utvecklingscen-

tralen för teknologi och innovationer beviljar för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet.

Tekes har till uppgift att genom sin sakkunskap och finansieringsverksamhet främja utvecklingen av teknologi och innovationer i Finland. Huvudparten av de direkta stöden till forsknings- och utvecklingsverksamheten beviljar Tekes, som härvid tillämpar den definition av forsknings- och utvecklingsverksamhet som tillämpas i EU-rätten. Tekes sakkunskap bör utnyttjas vid prövningen av förutsättningarna för skattelättnad. För att detta ska bli möjligt föreslås det att Skatteförvaltningen ska kunna begära utlåtanden av Tekes exempelvis i fråga om forsknings- och utvecklingsverksamhetens innehåll. Utöver den föreslagna bestämmelsen tillämpas på utlämnande av uppgifter mellan myndigheterna 26 § i lagen om offentlighet i myndighetenas verksamhet (621/1999) och 20 § i lagen om beskattningsförfarande.

3 Propositionens konsekvenser

Effekten av skatteincitament i syfte att stimulera forsknings- och utvecklingsverksamheten och deras koppling till ny, växande företagsverksamhet har utretts i länder där incitament har tillämpats redan under en längre tid. Undersökningar visar att det verkar som om skatteincitamenten medför att utgifterna inom forsknings- och utvecklingsverksamheten ökar. Detta har man bedömt att delvis beror på att som utgifter för forsknings- och utvecklingsverksamheten har rapporterats även andra utgifter än sådana som faktiskt gäller forsknings- och utvecklingsverksamheten. Man har dock kommit till att med hjälp av ett skatteincitament kan en större grupp företag inleda en mera systematisk forsknings- och utvecklingsverksamhet än för närvarande.

Den föreslagna skattelättnaden förväntas minska statens samlade skatteintäkter för åren 2013 – 2015 med cirka 190 miljoner euro per år. Skatteförlusten kommer i sin helhet att gälla staten, emedan förlusterna som åsamkas de övriga skattetagarna kompenseras genom att deras utdelning av samfundsskatten höjs och statens utdelning minskas i motsvarande grad.

Den av skattelättnaden åsamkade uppskattade skatteförlusten grundar sig på en kalkyl baserad på Skatteförvaltningens skatteregister- och bokslutsdata samt på nyckeltal ur 2010 års forsknings- och utvecklingsstatistik från Statistikcentralen i Finland. På basen av erfarenheter från utlandet där skatteincitament i syfte att stimulera forsknings- och utvecklingsverksamhet samt med beaktande av empiriska forskningsresultat antas skattelättnaden öka de rapporterade forsknings- och utvecklingslönekostnaderna med 1,5 euro per använd euro skattestöd.

Den föreslagna reformen kan antas uppmuntra till att i viss mån inkludera övriga lönekostnader i rapporteringen av forsknings- och utvecklingslönekostnader vilket ökar kostnaden för skatteincitamentet.

De nationalekonomiska effekterna av skattelättnaden, till exempel effekter på ekonomisk tillväxt och produktivitet, har inte kunnat uppskattas givet skatteincitamentets utdragna följdverkningar samt dess effekt på andra för nationalekonomin relevanta faktorer.

Utredningarna av förutsättningarna för att tillämpa en lättnad ökar i en viss mån arbetsmängden inom Skatteförvaltningens och Tekes.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Unionens bestämmelser om statliga stöd och synpunkterna på övervakningen i anknytning till dessa har utretts i samarbete med arbets- och näringsministeriet. Om propositionen har yttrat sig Akava ry, Finlands näringsliv rf, Näringslivets forskningsanstalt ETLA, GRM-revisorer rf, Centralhandelskammaren rf, Föreningen CGR rf, Familjeföretagens förbund rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Suomen veroasi-antuntijat ry, Företagarna i Finland rf, Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer, Teknologiindustrin rf, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf, arbets- och näringsministeriet, Statens ekonomiska forskningscentral VATT, Skatteförvaltningen, Skattebetalarnas Centralförbund rf och professor Heikki Niskakangas.

I propositionen har beaktats de ståndpunkter som framförts i utlåtandena till exempel så att tillämpningsområdet utvidgats till stora företag. På grund av att tillämpningsområdet utvidgats har också tilläggsavdragets belopp och skatteförlusten ändrats. Dessutom har man med avvikelse från tidigare föreskrivit att tilläggsavdrag under vissa förutsättningar även kan beviljas på basis av projekt inom forsknings- och utvecklingsverksamhet som genomförs i samarbete mellan företag och forskningsorganisationer. Också lagförslagets ordalydelse har preciserat på basis av utlåtandena.

DETALJMOTIVERING

1 §. Tillämpningsområde. Aktiebolag och andelslag som bedriver näringsverksamhet och betalar löner till sina arbetstagare på basis av utfört arbete i forsknings- och utvecklingsverksamhet ska ha rätt till det tilläggsavdrag som avses i lagen. Tilläggsavdraget ska tillämpas temporärt vid beskattningarna för skatteåren 2013—2015.

2 §. Definitioner. Med forsknings- och utvecklingsverksamhet verksamhet vars primära uppgift är att öka kunskapen och använda kunskapen för att hitta nya tillämpningar. Centralt för forsknings- och utvecklingsverksamheten är att verksamheten är systematisk.

Lagen tillämpas på forsknings- och utvecklingsverksamhet som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen. Definitionen av forsknings- och utvecklingsverksamhet i den allmänna gruppundantagsförordningen inbegriper grundforskning, industriell forskning och experimentell utveckling. Med grundforskning avses försöksverksamhet eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomen och iakttagbara fakta. Med begreppet industriell forskning avses forskning som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Med experimentell utveckling avses att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga eller andra relevanta kunskaper och färdigheter, i syfte att utarbeta planer, arrangemang eller design för nya, ändrade eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Experimentell utveckling kan också inbegripa till exempel andra verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster.

Forsknings- och utvecklingsverksamhet är ett kreativt arbete som syftar till att frambringa något väsentligen nytt. Det är emellertid inget villkor för tillämpningen av bestämmelsen att immateriell egendom uppkommer som ett resultat av verksamheten. Definitionen av forsknings- och utvecklings-

verksamhet inbegriper teknisk, produktionsmässig samt till service anknuten forsknings- och utvecklingsverksamhet som kan bedrivas vid olika enheter i ett företag.

Forsknings- och utvecklingsverksamheten särskiljs från stödjande eller närliggande funktioner samt från allmänna funktioner. Att rutinmässigt utveckla produkter, tjänster eller verksamhet utgör inte forsknings- och utvecklingsverksamhet. På motsvarande sätt faller inte arbete av allmän administrativ karaktär eller arbete som anknyter till försäljning och marknadsföring in under definitionen av forsknings- och utvecklingsverksamhet. Beroende av syftet med verksamheten kan samma verksamhet i vissa situationer vara forsknings- och utvecklingsverksamhet, medan den i andra situationer inte är det.

Innehållet i forsknings- och utvecklingsverksamheten har beskrivits till exempel i OECD:s Frascatimanual, som också den i Europeiska unionens rätt antagna definitionen av forsknings- och utvecklingsverksamhet baserar sig på, så som det beskrivs ovan i avsnitt 1.3. Enligt Frascatimanualen hör inte till exempel undervisnings- och utbildningsfunktioner till forsknings- och utvecklingsverksamheten. Till forsknings- och utvecklingsverksamheten hör inte heller till exempel följande funktioner, om de inte uteslutas hänföra sig till ett forsknings- och utvecklingsprojekt: datainsamling, registrering, klassificering, utvärdering och annan analys, testning och standardisering, administrativa åtgärder och stödåtgärder samt juridiskt arbete till exempel i anslutning till patent och licenser, rutinmässigt arbete för utveckling av programvara, specialiserad sjukvård, marknadsundersökningar och andra åtgärder som hänföra sig till tekniska, kommersiella och finansieringsmässiga åtgärder för att ta i bruk eller släppa ut nya produkter eller tjänster på marknaden.

Ovan beskrivna principer iakttas också i bedömningen av den forsknings- och utvecklingsverksamhet som sker inom serviceaffärsverksamhet. Forsknings- och utvecklingsverksamheten inom serviceaffärsverksamhet kan vara mycket mångsidig. Den forsknings- och utvecklingsverksamhet som

sker inom serviceaffärsverksamhet kan utöver utveckling av nya tjänster handla om att utveckla till exempel nya forskningsmetoder och mätinstrument för forskning samt elektroniska tjänster eller att klarlägga okända risker i anslutning till affärsverksamheten.

Lönedefinitionen i paragrafens 2 punkt motsvarar definitionen i 13 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) med undantag av sådana förmåner som avses i 66–68 § i inkomstskattelagen. De sistnämnda paragraferna innehåller bestämmelser om vissa inkomster som hänför sig till löneinkomst eller är jämförbara därmed. I 66 § i inkomstskattelagen bestäms om aktieemission på grundval av arbetsförhållande, i 67 § om anställningslån och i 68 § om försäkringspremier som betalats av arbetsgivaren. I ifrågavarande inkomster som anses utgöra lön finns det särdrag som hänför sig till definitionen, värderingen och periodiseringen av penninglönen och de vanligaste naturaförmånerna, och det är därför motiverat att utelämna dem för att förenkla lagstiftningen.

På motsvarande sätt som det ovan konstaterats i fråga om de löner som avses i 13 § i lagen om förskottsuppbörd, ska man i beräkningsgrunden också beakta löner på vilka tillämpas lagen om källskatt för löntagare från utlandet (1551/1995) och lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978). I beräkningsgrunden beaktas endast de löner som direkt baserar sig på arbete som kan anses utgöra forsknings- och utvecklingsarbete enligt denna lag. När endast en del av lönen baserar sig på forsknings- och utvecklingsarbete beaktas endast den delen av lönen i beräkningsgrunden. Vid bedömningen av hur arbetet hänför sig till forsknings- och utvecklingsverksamhet granskas det huvudsakliga innehållet i arbetsuppgifterna.

**3 §. Grund för tilläggsavdraget samt be-
lopp.** Aktiebolag och andelslag som har forsknings- och utvecklingsprojekt som hänför sig till den egna affärsverksamheten ska få tilläggsavdrag. Avdraget fås också på basis av forsknings- och utvecklingsverksamhet som bedrivs av motsvarande utländska företag som har ett fast driftsställe i Finland.

Med projekt avses forsknings- och utvecklingsprojekt enligt artikel 31 i den allmänna

gruppundantagsförordningen. Som projekt anses en tidsmässigt avgränsad och målinriktad åtgärdsplan inom forsknings- och utvecklingsverksamheten. Detta har betydelse närmast med tanke på övervakningen av kumuleringen av statligt stöd som avses i 4 §.

I beräkningsgrunden ska under skatteåret beaktas löner som är avdragsgilla enligt näringskattelagen och i fråga om vilka skyldigheten att erlagga utgiften enligt näringskattelagen har uppstått under ifrågavarande skatteår. Oberoende av en eventuell periodisering av utgifterna med stöd av 25 § i näringskattelagen, ska man i beräkningsgrunderna för respektive skatteår i sin helhet beakta de löner i fråga om vilka skyldigheten att erlagga utgiften har uppstått under ifrågavarande skatteår.

Lön ska beaktas till sitt värde i pengar i beräkningsgrunden. Lön som erhållits som naturaförmån beaktas till gängse värde enligt 64 § 1 mom. i inkomstskattelagen.

I lönebeloppet ska man beakta bruttobeloppet av de löner som betalats till arbetstagarna utan arbetsgivares socialskyddsavgift och arbetsgivares pensions- och försäkringspremier.

Enligt paragrafens 3 mom. ska tilläggsavdragets belopp vara 100 procent av lönerna. Maximi- och minimibelopp av tilläggsavdraget ska fastställas för varje skatteår och för varje skattskyldig. Om löner som ska beaktas i beräkningsgrunden sammanlagt understiger 15 000 euro, får tilläggsavdrag inte göras under skatteåret.

Enligt paragrafens 4 mom. ska tilläggsavdraget göras på inkomst från näringsverksamhet som inte innefattar koncernbidrag som räknas som intäkt.

Enligt 5 mom. ska tilläggsavdraget i beskattningen behandlas som en del av näringsverksamhetens resultat när bestämmelserna om förlustutjämning tillämpas. De föreslagna bestämmelserna avviker till denna del från definitionen av näringsförlust enligt 119 § 2 mom. i inkomstskattelagen. Tilläggsavdraget ska som en del av skatteårets förlust dras av under de följande skatteåren i enlighet med bestämmelserna om förlustutjämning enligt inkomstskattelagen.

**4 §. Särskilda förutsättningar för tilläggs-
avdrag.** På beviljandet av tilläggsavdrag in-

verkar annat statligt stöd som baserar sig på löner som avses i 3 §. Avdrag beviljas inte på grund av sådana löner i 3 § som beaktas vid beviljandet av annat statligt stöd. Stöd från såväl inhemska som utländska källor ska beaktas. Med statligt stöd avses sådana stöd som avses i artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Bestämmelsen grundar sig på artikel 7 i den allmänna gruppundantagsförordningen, som gäller begränsning av kumuleringen av offentligt stöd.

Enligt paragrafens 2 mom. beviljas inte forskningsorganisationer som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen tilläggsavdrag. Med forskningsorganisation avses en enhet, såsom ett universitet eller ett forskningsinstitut, oavsett rättslig status (offentligrättslig eller privaträttslig organisationsform) eller finansiering, vars främsta syfte är att bedriva grundforskning, industriell forskning eller experimentell utveckling och att sprida sina resultat genom utbildning, publikationer eller tekniköverföring. All vinst ska återinvesteras i verksamheten, i spridning av resultaten eller i undervisning. I Finland uppfylls definitionen av forskningsorganisationer till exempel av universitet, yrkeshögskolor och privata aktörer vars verksamhet faller in under definitionen, så som UKK-institutet.

Tilläggsavdrag beviljas inte heller ett projekt inom forsknings- och utvecklingsverksamheten som genomförs i samarbete mellan ett företag och en forskningsorganisation som avses ovan, om forskningsorganisationen får finansiellt bidrag som betraktas som statligt stöd för projektet i fråga. Bestämmelsen grundar sig på artikel 31.3 i den allmänna gruppundantagsförordningen, som gäller begränsning av kumuleringen av statligt stöd som betalas till företag och av finansieringsandelar som en forskningsorganisation får för projektet i fråga.

I paragrafens 3 mom. beaktas förbudet i den allmänna gruppundantagsordningen att bevilja statligt stöd till företag som är i svårigheter och till företag som har ett krav på återbetalning av statligt stöd till följd av ett kommissionsbeslut. Kriterierna i definitionen av företag som är i svårigheter beskrivs i artikel 1.7 i den allmänna gruppundantagsför-

ordningen. Tilläggsavdrag beviljas inte företag som är i svårigheter.

Tilläggsavdrag beviljas inte heller företag som har återbetalningskrav som baserar sig på ett kommissionsbeslut. Begränsningen ska tillämpas i situationer där beslut getts om återkrav enligt 1 § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd (300/2001) som verkställer ett beslut om återkrav av statligt stöd som fattats av kommissionen och stödet inte har återbetalats inom fyra månader efter att kommissionen gett beslutet.

5 §. Tilläggsavdraget i fråga om forsknings- och utvecklingsverksamhet som överförs vid företagsomstrukturering. Vid behandlingen av det tilläggsavdrag som grundar sig på löner för forsknings- och utvecklingsverksamhet som överförs i den situation som avses i bestämmelsen, ska man förfara enligt principerna om kontinuitet så som det bestäms i 52 b § i näringskattelagen. Det företag som övertar eller förvärvar affärsverksamhet ska ha rätt till tilläggsavdrag som baserar sig på lönerna för forsknings- och utvecklingsverksamhet som överförts i omstruktureringen.

I de situationer som avses i bestämmelsen ska man också iaktta principen om att de bolag som utgör parter i omstruktureringen ska behandlas som separata skattskyldiga fram till dess att omstruktureringen har genomförts. Vid en fusion innebär detta att det överlåtande bolaget får göra tilläggsavdrag under det sista skatteåret på det sätt som föreskrivs i denna lag. Det övertagande bolaget får med stöd av 3 § tilläggsavdrag på basis av de löner för forsknings- och utvecklingsverksamhet som överförts vid omstruktureringen och som bolaget med beaktande av bestämmelsen i 22 § 1 mom. i näringskattelagen kan dra av under skatteåret i den egna beskattningen.

Vid fastställandet av det tilläggsavdrag som på basis av forsknings- och utvecklingsverksamhet beviljas ett bolag som övertar eller förvärvar affärsverksamhet ska man beakta beloppet av det tilläggsavdrag som den andra parten i omstruktureringen redan har gjort under skatteåret i sin egen beskattning. I detta fall får det övertagande eller förvärvande bolaget dra av högst den del av tilläggsav-

draget på basis av forsknings- och utvecklingsverksamhet som under skatteåret ännu kunde ha dragits av i beskattningen för det bolag som fusioneras, delas eller överlåter affärsverksamheten om ingen företagsomstrukturering hade skett. Det tilläggsavdrag som det övertagande eller förvärvande bolaget får begränsas emellertid av det maximala belopp av tilläggsavdrag som bestäms i 3 §. Dessutom ska de övriga förutsättningarna för tilläggsavdraget uppfyllas i det övertagande eller förvärvande bolagets beskattning.

Om ett bolag som övertar eller förvärvar affärsverksamhet får göra tilläggsavdrag under skatteåret på basis av löner både för forsknings- och utvecklingsverksamhet som överförs och för annan forsknings- och utvecklingsverksamhet, ska det maximala beloppet av tilläggsavdrag enligt 3 § tillämpas på det totala beloppet av tilläggsavdrag för alla löner under skatteåret.

6 §. Förfarande. Tilläggsavdraget ska beräknas separat för varje skatteår med stöd av beräkningsgrunderna under skatteåret i fråga. Tilläggsavdraget ska begäras i samband med deklarationen, innan beskattningen för skatteåret i fråga har slutförts. Avdraget begärs på det sätt som Skatteförvaltningen närmare bestämmer.

Det företag som begär tilläggsavdrag ska ge en tillförlitlig redogörelse för de löneutgifter som beaktas i grunden för beräkning av avdraget. Som redogörelse för de löneutgifter

som används som grund för beräkning av tilläggsavdraget kan betraktas till exempel en tillförlitlig uppföljningsrapport som beskriver fördelningen av den faktiska arbetstiden.

Vid behandlingen av ett ärende som gäller avdrag kan Skatteförvaltningen enligt paragrafens 2 mom. begära ett utlåtande av Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer om huruvida verksamheten i fråga uppfyller definitionen av forsknings- och utvecklingsverksamhet som avses i lagen och om de deklarerade utgifterna kan anses vara utgifter som uppkommer på basis av sådan verksamhet.

7 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2013 och den ska vara i kraft till och med den 31 december 2015. Lagen ska tillämpas vid beskattningarna för åren 2013—2015. I allmänna gruppundantagsförordningen förutsätts att skatteincitamentet för forsknings- och utvecklingsverksamhet ska ha en stimulanseffekt och därför bestäms det i förordningen att stöd endast kan beviljas på basis av sådan forsknings- och utvecklingsverksamhet som inletts efter det att den skattemässiga stödåtgärden genomförts. Av denna anledning kan tilläggsavdrag endast beviljas på basis av forsknings- och utvecklingsverksamhet som inleds efter lagens ikraftträdande.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägg riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Aktiebolag och andelslag har rätt att under skatteåren 2013—2015 från sin inkomst av näringsverksamhet göra ett tilläggsavdrag som baserar sig på de till sina arbetstagare utbetalda löner för forsknings- och utvecklingsverksamhet som föreskrivs i denna lag.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *forsknings- och utvecklingsverksamhet*, grundforskning, industriell forskning och experimentell utveckling enligt artikel 30.2—30.4 i kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (*allmänna gruppundantagsförordningen*), genom vilka man systematiskt eftersträvar ökad kunskap eller utnyttjande av kunskap för att finna nya tillämpningar,
- 2) *lön*, löner som betalas till anställda som utför forsknings- och utvecklingsarbete direkt på grund av detta arbete och som avses i 13 § i lagen om forskottsuppbörd (1118/1996) och 1 § i lagen om källskatt för löntagare från utlandet (1551/1995); som lön räknas dock inte sådana förmåner som avses i 66—68 § i inkomstskattelagen (1535/1992).

3 §

Grund för tilläggsavdraget samt belopp

Rätt till tilläggsavdrag har ett inhemskt aktiebolag eller andelslag. Också forsknings- och utvecklingsverksamhet som bedrivs av motsvarande utländska juridiska personers

fasta driftställe i Finland berättigar till tilläggsavdrag.

Tilläggsavdrag beviljas på basis av lönerna för ett projekt som gäller forsknings- och utvecklingsverksamhet i anslutning till aktiebolagets eller andelslagets egen affärsverksamhet. Av lönerna beaktas under skatteåret sådana löner som avses i 8 § 1 mom. 4 punkten i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968), där skyldigheten att erlagga dem i enlighet med 22 § 1 mom. i nämnda lag uppstått under skatteåret i fråga.

Tilläggsavdragets belopp är 100 procent av lönerna som avses i 2 mom. Det maximala beloppet av tilläggsavdraget är under skatteåret 400 000 euro. Tilläggsavdrag beviljas inte, om det avdragbara beloppet under skatteåret är mindre än 15 000 euro.

Tilläggsavdrag får inte göras på sådant koncernbidrag som betraktas som inkomst av näringsverksamhet som avses i lagen om koncernbidrag vid beskattningen (825/1986).

Med avvikelse från 119 § 2 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992) räknas tilläggsavdraget som förlustresultat av näringsverksamhet.

4 §

Särskilda förutsättningar för tilläggsavdrag

Tilläggsavdrag beviljas inte på basis av lönerna som avses i 3 §, om lönerna beaktas i anslutning till annat inhemskt eller utländskt statligt stöd som avses i artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Tilläggsavdrag beviljas inte en forskningsorganisation som avses i artikel 30.1 i allmänna gruppundantagsförordningen. Tilläggsavdrag beviljas inte om projektet inom forsknings- och utvecklingsverksamhet har genomförts i samarbete med en forskningsorganisation och forskningsorganisationen får i artikel 31.3 i allmänna gruppundan-

tagsförordningen avsett finansiellt bidrag som betraktas som statligt stöd för projektet.

Tilläggsavdrag beviljas inte aktiebolag eller andelslag som befinner sig i ekonomiska svårigheter på det sätt som avses i artikel 1.6 c i allmänna gruppundantagsförordningen eller som har i artikel 1.6 b avsedda återbetalningskrav till följd av ett tidigare kommissionsbeslut som förklarat stödet olagligt och oförenligt med den gemensamma marknaden.

5 §

Tilläggsavdraget i fråga om forsknings- och utvecklingsverksamhet som överförs vid företagsomstrukturering

I samband med en fusion enligt 52 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet avdras vid det övertagande bolagets beskattning på basis av lönerna för forsknings- och utvecklingsverksamhet som överförs vid fusionen högst det belopp som avses i 3 § med avdrag för det belopp som dragits av vid det överlåtande bolagets beskattning under skatteåret.

Bestämmelserna om fusion i 1 mom. tillämpas också i samband med fission som avses i 52 c § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och verksamhetsöverlåtelse som avses i 52 d § samt i samband med beskattningen av det förvärvande bolaget i samband med förvärv av affärsverksamhet.

Helsingfors den 11 december 2012

Statsminister

JYRKI KATAINEN

6 §

Förfarande

Tilläggsavdrag ska begäras innan beskattningen har slutförts. Den skattskyldige ska ge en tillräcklig redogörelse för att villkoren för beviljande av avdraget uppfylls och för de löneutgifter som används som grund för beräkning av avdraget. Skatteförvaltningen ger närmare föreskrifter om uppgifter som behövs för redogörelsen.

Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer ska på begäran av Skatteförvaltningen ge ett utlåtande om uppfyllandet av de förutsättningar för forsknings- och utvecklingsverksamhet som föreskrivs i 3 §.

För andra delar tillämpas tilläggsavdraget lagen om beskattningsförfarande (1558/1995).

7 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 och den ska vara i kraft till och med den 31 december 2015.

Lagen tillämpas vid beskattningarna för skatteåren 2013—2015.

Denna lag tillämpas inte om projektet inom forsknings- och utvecklingsverksamheten som avses i 3 § har inletts före lagens ikraftträdande.

Förvaltnings- och kommunminister *Henna Virkkunen*